

своїх роботах з теорії економічного розвитку. Так, в роботі «Кон'юнктурні цикли» він виокремив базисні і вторинні нововведення. При цьому в кожному із класів використав поняття «кластер» для окреслення групи, сукупності нововведень, що відрізняються певною цілісністю, взаємообумовленістю, спільністю технічних, технологічних, кваліфікаційних, організаційних та інших характеристик.

Використані джерела

1. Шумпетер И. А. Теория экономического развития. М.: Финансы и статистика, 1982. 524 с.
2. Питер Ф. Друкер. Бизнес и инновации. URL: <https://mybook.ru/author/tom-batler-boudon/biznes-i-innovacii-piter-druker-obzor/>. (дата звернення: 10.10.2019 р.)
3. Крисько Ж. Л. Економічна сутність інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства. Економічний простір: Збірник наукових праць. № 89. Дніпропетровськ: ПДАБА, 2014. С. 162-172.

Федишин Олександр

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Здреник В.С.)

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБИ ПОСТАЧАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Служба постачання, будучи елементом організації її підприємства, повинна органічно вписуватися в мікрологістичну систему, забезпечувати проходження матеріального потоку в ланцюзі «постачання–виробництво–збут». Забезпечення високого ступеня узгодженості дій з управління матеріальними потоками між службою постачання і службами виробництва та збуту є завданням логістичної організації управління підприємством у цілому. Сучасні системи організації виробництва і матеріально-технічного забезпечення (наприклад, система MRP) забезпечують можливість узгодження і оперативного коректування планів і дій постачальницьких, виробничих і збутових ланок у масштабі підприємства з урахуванням постійних змін в реальному масштабі часу.

Ланцюг «постачання–виробництво–збут» повинен будуватися на основі сучасної концепції маркетингу, тобто спочатку повинна розроблятися стратегія збуту, потім, виходячи з неї, стратегія розвитку виробництва і вже потім стратегія постачання виробництва. Разом з тим, логістика розвиває маркетинговий підхід до підприємницької діяльності, напрацьовує методи, що дозволяють реалізовувати концепцію маркетингу, істотно розширює і доповнює саму концепцію.

Кількісний ефект від застосування логістики може бути оцінений в рамках теорії економічних компромісів. Ці компроміси мають місце при узгодженні окремих функціональних підрозділів і їх можна розглядати як спосіб підвищення загального прибутку. Компроміс між вимогами окремих підрозділів може призвести до підвищення рівня витрат по відношенню до мінімального рівня для даного підрозділу, досягнутому без урахування взаємодії з іншими підрозділами. Однак при цьому внаслідок кращого задоволення вимог споживачів загальний дохід повинен зрости. Перевищення нових значень доходів над новими значеннями витрат означає загальне підвищення ефективності.

Процес управління закупівлями визначає ефективність усього логістичного ланцюжка створення вартості. За експертними оцінками до 45% резервів скорочення витрат припадає саме на довиробничі стадії. Джерелом економічного ефекту і підвищення конкурентоспроможності фірми є скорочення обсягів різного роду запасів і прискорення циклу економічної діяльності. Цим не тільки зменшуються обсяги капіталу у вигляді запасів, а й підвищуються темпи оборотності капіталів, що збільшує прибуток за той чи інший період часу. Основу економічної ефективності процесу закупівель складають пошук і закупівля необхідної кількості матеріалів потрібної якості за мінімальними цінами та у відповідності з технологічним процесом виробництва.

Відомо, що запаси відносяться до числа найбільш дорогих видів активів у багатьох підприємств. За оцінками М. Крістофера вартість матеріальних запасів різного виду може досягати 40% від загальної величини капіталу, вкладеного у підприємство [2]. Тим не менш, при організації матеріальних потоків, незалежно від способу управління ними, з використанням концепції логістики або без неї, створення матеріальних запасів є обов'язковим.

Якщо створення і підтримка запасів вимагає безпосередніх витрат, то відсутність запасів призводить до непрямих витрат, які у свій час виявляться у вигляді тих чи інших втрат. Ці втрати пов'язані, по-перше, з можливими витратами виробничого процесу внаслідок пікових або непередбачених навантажень, по-друге, створюються в результаті можливої відсутності на складі необхідного виробу при виникненні попиту на нього, по-третє, є результатом переплати, що відбувається внаслідок того, що дрібні партії сировини, яка поставляється, матеріалів і комплектуючих доводиться купувати за дрібнооптовою, тобто вищою ціною. Таким чином, для матеріальних запасів у кожному матеріальному потоці і в кожному логістичному ланцюгу є своє екстремальне значення. Зменшення значення цього допустимого екстремуму може мати місце при багатьох покупцях, які претендують на продукцію одного

і того ж найменування або ж з незначними відмінностями. Великий ефект в цьому плані може бути досягнутий в результаті інтенсивної і глибокої роботи в галузі стандартизації. Доведення допустимого значення цього екстремуму до нуля (тобто робота без матеріальних запасів) можливе при використанні методу закупівель «точно в термін» (just in time). Реалізація цього методу передбачає розрахунок всіх стадій виробничого процесу за часом і постачання продукції за узгодженими графіками [1].

Ефективність логістичних рішень з управління запасами напряму пов'язана з прискоренням оборотності і вивільненням фінансових коштів, вкладених в запаси, для інвестування у виробництво або сервіс. Оцінка підвищення конкурентоспроможності в результаті ведення управління на базі принципів логістики вимагає калькуляції витрат і встановлення їх зв'язку з наслідками логістичних рішень. Отже, система бухгалтерського обліку повинна сприяти виділенню, аналізу та контролю основних складових витрат для прийняття адекватних управлінських рішень.

Слід зазначити, що існуюча класифікація витрат слабо враховує сьогоденні реалії і не забезпечує наскрізного обліку логістичних витрат у процесі управління матеріальним потоком. В її основі лежить угруповання витрат по чотирьох групах: 1) витрати на завезення товарів; 2) витрати на зберігання і реалізацію товарів; 3) непродуктивні витрати; 4) витрати на утримання апарату управління.

Для аналізу системи обслуговування замовлень споживачів, логістичних функцій, складу і структури логістичних витрат в розрізі окремих потоків і каналів постачання може бути запропонована угруповання витрат за такими ознаками:

- компоненти витрат системи матеріального управління;
- ступінь впливу на загальну суму витрат;
- ставлення до обсягу поставок;
- види логістичних функцій;
- місце виникнення витрат в ланцюзі постачань.

У ході аналізу виявляється склад і структура логістичних витрат, потім досліджуються фактори, що впливають на формування логістичних витрат. Багатофакторний аналіз логістичних витрат формує оптимальний бюджет по логістичних функціях і матеріальних потоках. На цій основі формується кошторис логістичних витрат у цілому для логістичного ланцюга та в розрізі окремих ланок. Тобто на основі оптимальної структури логістичних функцій і матеріальних потоків, а також з урахуванням виявлених резервів, розробляється комплексний план зниження рівня логістичних витрат підприємства.

Логістичними принципами підприємства в комплексному управлінні

витратами є наступні: зниження матеріальних витрат шляхом найбільш вигідних закупівельних цін і умов покупки; зменшення капітальних витрат, пов'язаних з матеріальними запасами, яке досягається більш ефективним управлінням матеріально-технічним постачанням; розподіл товарних запасів за трьома категоріями А-В-С, в результаті чого забезпечується достатня швидкість обороту запасів і високий рівень обслуговування; скорочення термінів обороту за допомогою ефективного управління матеріалопотоками; поліпшення рівня обслуговування як щодо свого підприємства, так і щодо замовників; ефективне управління і використання ресурсів, як людських, так і машин та обладнання; зниження операційних витрат, пов'язаних з операціями матеріально-технічного постачання, наприклад, закупівлями, складуванням, перевезеннями; підвищення продуктивності цих операцій і поліпшення обслуговуючої здатності; ефективне управління інформаційним потоком і грошовими потоками, пов'язаними з логістикою.

Використані джерела

1. Здреник В. С., Фецович Т.Р. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Логістика». Тернопіль: ТАЙП, 2015. 151 с.
2. Кристофер М. Логистика и управление цепями поставок. СПб. : Питер, 2004. 316 с.

Фінагесва Наталія

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Васіна А.Ю.)

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЩОДО ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Оптимізація процесів підготовки та прийняття управлінських рішень – це ступінь відповідності прийнятих заходів чинним медичним стандартам, пристосованості до потреб пацієнтів, раціональному використанні коштів та досягненні відповідних результатів. Упровадження принципів покращення управлінських рішень у системі охорони здоров'я вимагає застосування комплексного підходу, зокрема економічних та професійних стимулів, розробки інформаційно-комунікативних механізмів поширення інформації, механізму зворотного зв'язку з громадськістю.

У багатьох країнах світу удосконалення системи підготовки та прийняття управлінських рішень стало однією з основних проблем удосконалення системи охорони здоров'я в цілому. Сучасні підходи до управління надання медичної